

YÜZEN ADANIN ESİRARI

HUGH LOFTING

GENÇ HAYAT

Doktor Dolittle'ı ilk kez Afrika'ya çıktığı yolculukta tanıdık. O yolculuğa çıkmadan evvel, kendisi de yeteneklerinden habersizdi. Huysuz kız kardeşiyle birlikte aynı evde yaşıyor ve hastalarını muayene etmeye çalışıyordu. Ama hayvanlara olan düşkünlüğü yüzünden insanlar evine pek uğramaz olmuştu. Bir gün dostu Matthew'in verdiği bir fikir ve uzun zamandır onunla birlikte yaşayan akıllı papağanı Polinezya'nın desteğiyle hayvanların dilini öğrenmeye başladı. Sonra da ünü hayvanlar arasında yayılan bir hayvan doktoru haline geldi.

İyi kalpli ve çalışkan olduğu kadar zeki ve tonton bir doktordu John Dolittle. Kocaman hayvan ailesiyle birlikte mutlu mutlu yaşıyorlardı fakat para sorunları vardı. Gerçi Dolittle için paranın zerre kadar önemi yoktu ama insana bedava yemek vermiyorlardı. Hâlâ da vermiyorlar... Neyse lafı dolandırmayalım. Nerede kalmıştık? Afrika yolculuğu...

Afrika'ya da maymunlar arasındaki bir salgın hastalığı tedavi etmek için gitmişti zaten. Ne maceraydı ama! Şu iki başlı tuhaf yarattığı hatırlayanınız var mı? Evet, puşmi-pulyudan bahsediyorum. Soyunun tükenmiş olması ne kötü değil mi?

Sonra ne mi oldu? Herhalde hepiniz Tommy'den haberdarsınızdır; Tommy Stubbins. Hani şu Çamurlu'da yaşayan ve babası fakir bir ayakkabıcı olduğu için okula gidemeyen hayvan düşkünü, akıllı afacan var ya! Hah, tamam işte o! Bildiğiniz gibi Doktor John Dolittle'ın Afrika'dan döndükten sonraki öyküsünü Tommy'nin ağzından dinlemeye başlamıştık. Neden mi? Canım, hatırlamıyor musunuz? Hani Tommy'i yaralı bir sincap bulmuştu da köydeki dostları -ki onlar, Doktor'un da yakın dostlarıydı- ona Doktor Dolittle'dan bahsetmişti. Hani o da o sıralar yine bir yolculuğa çıkmış olan Doktor'un evinin kapısını her gün aşındırılmıştı, belki gelmiştir diye. Evet, hatırlamaya başlıyorsunuz.

En nihayetinde John Dolittle ve Tommy Stubbins tanışmışlar, hatta çok iyi dost olmuşlardı. Öyle ki Doktor, Stubbins'in kendisinin yardımcısı olması fikrini bayağı beğenmiş ve ailesini de Tommy'e izin vermeleri için ikna etmişti. Tommy artık Doktor'un, kocaman bahçesi olan o muhteşem evinde yaşıyordu. Bir yandan okuma yazma öğreniyor, diğer yandan da Doktor'a işlerinde yardım ediyordu. Efendim? Polinezya mı? Doğru ya unutmuşum. Polinezya da ona hayvan dillerini öğretiyordu.

Tommy'nin en büyük hayali neydi, hatırlayan var mı? Dondurma mı? Eh, fena olmayabilirdi, ama o değil maalesef! Pilot olmak mı? Hayır, o benim tutkumdu. Pek tabii ki denize açılmak, dünyayı keşfetmek, daha önce hiç görmediği yerleri görmek... Bu rüyası gerçekleşmek üzereydi çünkü Doktor Dolittle, Adalı Mor Kuş Miranda'dan gelecek olan haberle ünlü doğa bilimcisi Uzun Ok'la tanışmaya gitmek istiyordu. Yolculuğa çıkmadan önce üçüncü bir kişi bulmak zorundaydılar. Miranda'nın getireceği haberi beklerken bu üçüncü kişiyi aramaya koyuldular. Tommy'nin aklına, köylerinde yaşayan Münzevi Luke geldi. Ne kadar gizemli bir hayatı vardı değil mi Luke'un? Bu arada neredeyse idam edilecekti de Doktor'un mahkeme günü imdadına yetişmesiyle birlikte kurtulmuştu. Üstüne üstlük yıllardır görmediği karısını da bulmuştu. Eh tabii, tam da bu yüzden Tommy ve Doktor'la birlikte sefere çıkamazdı. Kim olabilir diye düşünürken sonunda Adalı Mor Kuş Miranda çıkageldi.

Geldi gelmesine de pek hayırlı haberler getirmemişti maalesef. Uzun Ok'tan aylardır haber alınamıyordu, kimse de onu görmemişti. Ne kuşlar ne böcekler ne balıklar... Nereye kaybolmuştu bu adam? Yer yarılmıştı da içine mi girmişti? Peki ya Stubbins'in yolculuk hayallerine ne olacaktı? Bunca soru arasında birinin cevabını biliyoruz, öyle değil mi?

Evet, Tommy'nin yolculuk hayalleri suya düşmemişti, üstelik öyle bir şey olmuştu ki diğer soruların da

cevaplarını bulmalarına sebep olacaktı. Biliyorsunuz, Tommy ve Doktor yüzergezer bir ada olan Örümcek Maymunu Adası'na gitmeye karar vermişlerdi, yani kaybolan Uzun Ok'un en son görüldüğü yere. Hem de yanlarına üçüncü adam olarak Doktor'un Afrika'da küçük bir prensken tanıştığı Bumpo'yu alarak. Bumpo artık İngiltere'deki üniversitelerden birinde okuyordu, eh onun da bir tatile ihtiyacı vardı. Yanlarına Polinezya, Çii-Çii ve Jip'i de alarak yola koyulmuşlardı.

Yolculukları başlar başlamaz dert üstüne dert binmiş, kaçak yolcular bir bir ortaya çıkıvermişti. En korkuncu da Cani Ben'di, ama Polinezya'nın her zaman ki kurnazca planlarından biriyle onu da alt etmenin bir yolunu bulmuşlardı.

Aslında onları karşılamak üzere Brezilya'da bekleyen Miranda'ya ulaşmak için acele etmeleri gerekiyordu, ama hatırlarsanız Cani Ben'in boşalttığı erzak depoları yüzünden Capa Blanca Adaları'nda demir atmaları gerekmişti. Miranda orada merakla bekleye dursun bizimkiler adanın sokaklarını avare avare adımlıyorlardı. Benim de öyle bir tatile ihtiyacım var doğrusu. Bir yerlerden para bulabilsem... Hah, para dedim de John Dolittle'in nadiren sahip olduğu şey nedir? Soldan sağa dört harfli... Evet, para! İşte tam da parasızlık yüzünden erzak alamıyorlar, bu yüzden de sıcak kanlı İspanyolların adasından bir türlü ayrılamıyorlardı.

Ah, şu Doktor'un hayvanlara düşkünlüğü yok mu? Neredeyse canlarından oluyorlardı yahu! Neden mi

bahsediyorum? Boğa size bir şey hatırlatıyor mu? Evet, boğa güreşleri... Doktor, Don Enrique Cardenas ile iddialaşır da arenada muhteşem ve yürekleri ağza getiren bir gösteri sergileyince halkın çok ama çok değer verdiği boğa güreşleri Don Enrique yaşadığı sürece tekrarlanmayacaktı. Bunu öğrendiğinde halk nasıl da çılgına dönmüştü, nasıl kovalamıştı bizimkileri... Yok ben o kadar harekete gelemem. Tabii bu arada bizim kurnaz Polinezya da epeyce para kazanıp erzak depolarını ağzına kadar doldurmayı başarmıştı. Şu papağandan her eve lazım!

Tabii adada o kadar oyalanınca güzel havalar da yerini fırtınalı günlere bırakmıştı. Aman Allah'ım, o ne geceydi ama! Doğrusu ben Tommy için çok endişelendim. Fakat o gerçekten akıllı ve duyarlı bir çocuk, hatırlarsanız gemiden arta kalan bir parça üzerinde tek başına koskoca okyanusun ortasında kaldığında (aman Allah'ım yazarken benim bile tüylerim ürperiyor) gördüğü bir fırtına martısından örnek almayı bilmişti. Bu gerçekten çok güzel bir özellik, yani etrafımızda gördüklerimizden anlam çıkartabilecek üçüncü bir göze sahip olabilmek. Geçenlerde ben de bir anakonda gördüm. Şey... Belki küçük bir toprak solucanı da olabilir... Efendim? Tommy'e ne mi oldu? Canım hatırlamıyor musunuz? Hani Miranda, gelip onu bulmuş ve yunus balıkları da üzerinde durduğu gemi parçasını iterek onu diğerlerinin yanına götürmüştü. Alem adam şu Doktor gerçekten, sanki fırtınaya ya-

kalanmamışlar, gemileri enkaz halini almamış gibi bir kenarda oturmuş tıraş oluyordu, hatırlıyor musunuz?

Sonra, yine yunus balıklarının eşliğinde Örümcek Maymunu Adası'na varmışlardı. Adanın yeri de (yüzgezer bir ada olduğundan) fırtına yüzünden bir hayli değişmiş, Güney Kutbu'na doğru sürüklenmeye başlamıştı ki normalde adanın alışık olduğu iklim çok sıcak olan tropikal iklimdi. Neyse efendim, adalarında ilk defa beyaz adam gören yerliler (üstelik Doktor o sırada yunus balıklarıyla konuşuyordu) onları pek de sıcak karşılamamışlardı. Bumpo, yerlileri “kaba” olmakla suçlamıştı, ama düşünsenize, bir gün kapınız çalınıyor ve karşınızda kapı ziliyle konuşan yeşil, antenleri olan, patlak gözlü birtakım yaratıklar duruyor. Üstelik size anlamadığınız bir dilde “Merhaba dünyalı, biz dostuz.” diyor. Hani anlayacağınız dilden konuşsa bir derece! Tamam, tamam yine uzattım... Ne yapayım, sizi bulmuşken iki çift laf edeyim diyorum. Ama ben anlatacaklarımın sonuna geldim sayılır, sonra sizi Tommy Stubbins'le baş başa bırakacağım.

Kızılderilileri bir şekilde atlatan tayfamız, adanın içlerine doğru ilerlemişlerdi ki Doktor kendisini çok ama çok mutlu eden bir keşif yaptı, hatırlarsanız. Dur bakayım neydi, Jabjirik miydi? Yok, yok... Jabizri! Evet, Jabizri... Böyle biraz irice, güzel renkleri olan arı gibi bir böcek. Dünyada çok az doğa bilimcisine nasip olan bir keşif gerçekten, Allah daha güzellerini size nasip etsin. Fakat Jabizri sadece ilginç bir böcek olmakla

kalmayıp aynı zamanda bir posta güvercini görevi de görüyordu. Canım, bildiğinizi ben de biliyorum da görevim, olan biteni hatırlatmak, o yüzden yazıyorum.

Doktor onun incecik ayaklarından birine bağlı olan kuru bir yaprak parçası bulmuş, dikkatlice açınca üzerinde resimlerden oluşan bir çeşit “imdat çağrısı” olduğunu kavrayıvermişti. Peki kime aitti bu imdat çağrısı? Tamam, resimlerden ortaya çıktığı kadarıyla birtakım insanlar bir dağdaki mağarada mahsur kalmışlardı. Evet ama kimler? Doktor’a göre bu mesajı gönderen Uzun Ok’tan başkası olamazdı. Öyle miydi gerçekten?

En son bıraktığımızda bizimkiler resimde çizilen dağı bularak uzun bir uğraştan sonra da mağarayı keşfetmişlerdi. O an ne heyecan vericiydi değil mi ama? Hani, Doktor küçük bir taş parçası fırlatmıştı da taşın çarptığı yerden, derinlerden “GÜM, GÜM, GÜM” diye karşılık gelmişti. Tamam o halde tuttuğunuz nefesinizi bırakabilirsiniz, çünkü hikâyemizin devamı geliyor. Ama fazla heveslenmeyin, Doktor Dolittle ve tayfasının maceralarının devamını anlatan bu kitapta nefesinizi daha çok kereler tutmanız gerekecek.

Hepinize keyifli okumalar...

Sorunumuzun en zor kısmıyla karşı karşıya kalmıştık; bu kalın ve kocaman kaya parçasını nasıl kenara çekebilir, aşağı itebilir, parçalara ayırabilirdik? Tepemizde kule gibi yükselen bu kaya parçasına bakmak için başımızı göğe doğru kaldırdıkça kendimizi minicik hissediyorduk. Bu iş umutsuz bir vaka gibi görünüyordu. Ama dağın içinden gelen sesleri duymak hepimizin yüreğini cesaret ve şevkle doldurmuştu. Bir dakika içinde hepimiz, en ufak bir boşluk ya da üzerinde çalışabileceğimiz, bize geçit verecek herhangi bir çatlak veya yarık bulabilmek için kayanın etrafını tırmalamaya başlamıştık.

Çii-Çii pürüzsüz, duvar gibi bir yüzeye sahip olan kaya parçasının tepesine çıkmış, kayanın dağın hangi tarafına doğru eğilimli olduğunu inceliyordu; ben, çalıkları köklerinden söküyor ve oraya buraya yayılmış olan sarmaşıkları temizliyordum. Zira bunlar

geçide izin verebilecek zayıf bir alanı örtüyor olabilirlerdi. Doktor, daha çok yaprak toplatıp Jabizri tekrar dışarı çıkarsa içeriye götürmesi için ayağına bağlamak üzere yeni resimli mektuplar hazırlamaya çalışıyordu. Bu arada Polinezya, kucak dolusu fındık toplamıştı ve hepsini tek tek böceğin girdiği delikten içeri itiyordu ki içeride tutsak kalmış olanlar yiyip biraz olsun güç kazansınlar diye.

“Fındık çok besleyicidir.” diyordu bir yandan da.

Bu arada Jip, iyi bir sıçan gibi levhanın dibini kazıyarak nihai başarımıza yol açan keşfi yaptı.

“Doktor,” diye bağırdı, burnu kara çamurla kaplanmış John Dolittle’a doğru koşarak, “bu kaya parçası yumuşak toprağın üzerinde duruyor. Altında başka hiçbir şey yok. Hiç bunun kadar kolay bir kazı görmemişsinizdir. Tahminime göre kayanın arkasındaki mağara Kızılderililerin ellerinin toprağa erişemeyeceği yükseklikte olmalı, yoksa çok uzun zaman önce onları dışarıya çıkartabilecek yolu kazmış olurlardı. Eğer kayanın altındaki toprak yatağını kazabilirsek bu parça biraz da olsa aşağıya düşecektir. Ondan sonra içeridekiler üzerinden tırmanıp dışarıya çıkabilirler.”

Doktor telaşla Jip’in kazdığı yeri incelemeye koyuldu.

“Evet!” dedi; “Eğer ön taraftaki bu toprağı kazıyarak kayanın altından çıkartabilirsek belki de parçanın dosdoğru aşağıya inmesini bile sağlayabiliriz. Kesinlikle denemeye değer. Hadi, hemen başlayalım! Çabuk!”

Etrafta bulabildiğimiz sopa ve taş parçalarından başka aletimiz yoktu. Bütün ekip topuklarımızın üzerine çömelmiş, dağın eteklerini altı porsuk gibi tırmanlayıp oyarken ne tuhaf görünüyor olmalıydık.

Yaklaşık bir saat sonra soğuğa rağmen alnımızdan süzülen ter damlacıklarına aldırmayarak kazmaya devam ettiğimiz sırada Doktor şöyle dedi:

“Kaya parçasının herhangi bir hareket alameti gösterdiğini fark ettiğiniz anda yolundan çekilmek için zıplamaya hazır olun! Eğer bu şey herhangi birinin üzerine düşecek olursa inanın ki sizi öyle bir ezer ki kâğıttan bile düz bir hal alırsınız.”

Çok geçmeden gıcırtilar arasında bir sürtünme sesi duyuldu.

“Dikkat edin!” diye bağırdı John Dolittle. “Düşüyor! Dağılın!”

Hepimiz can havliyle sağa sola koşturduk. Büyük kaya parçası yavaşça, altında eşeleyerek açtığımız çukura doğru düştü. Bir an için hayal kırıklığına uğradım. Durum önceki kadar umutsuz görünüyordu çünkü görünürde bir mağara ağızı filan yoktu. Ama başımı biraz daha yukarı kaldırıncaya kadar kaya parçasının çok yavaş bir şekilde dağdan ayrıldığını fark ettim. Aşağıda yaptığımız kazı çalışmasıyla onun dengesini bozmuştuk. Parça dağın yüzeyinden aşağıya doğru kaydıkça arkasından tuhaf bir dilde konuşan insan sesleri, memnuniyet dolu bağırışmalar geliyordu. Giderek hızlanan kaya parçası ileri, yani aşağıya doğru

hareket ediyordu. Sonra ayaklarımızın altında uzanan alanı sarsan gürültülü bir çarpma ile kaya toprağı boyladı ve çarpmanın etkisiyle ikiye ayrıldı.

Dünyada gelmiş geçmiş en harika iki doğa bilimci, Altın Ok'un oğlu Uzun Ok ile Bataklıktaki Çamurlu'dan tıp doktoru John Dolittle'in, ilk karşılaşmasını size nasıl anlatabilirim acaba? Çok ama çok uzun yıllar önce yaşanmasına rağmen o sahne şu an bütün detaylarıyla apaçık gözlerimin önünde, hem de ilk anki kadar net. Fakat iş, o anı yazmaya gelince kelimeler o kadar yetersiz geliyor ki... O muhteşem olayı anlatmak için kullanmaya çalıştığım hiçbir kelime gerçek anlamını taşıyamıyor.

Hayatı ziyadesiyle önemli olaylarla dolu olan Doktor'un, Kızılderili bilim adamını serbest bırakmasını yaptığı en mühim şey olarak gördüğünü biliyorum. Bu karşılaşmanın Doktor için ne kadar anlamlı ve önemli olduğunu bildiğimden muazzam kaya ayaklarımızın dibinde gümbürdeyip de arkasında ne sakladığını görmek için gözlerimizi mağaraya diktiğimiz andan itibaren merak ve umut dolu bir beklentiyle diken üstünde gibiydim.

Altı-yedi metre yüksekliğinde olan kasvetli, karanlık bir tünel ağzı ortaya çıkmıştı. Bu açıklığın ortasında iki metre uzunluğunda, yakışıklı, kaslı muazzam bir Kızılderili dikiliyordu. İnceydi ve edep yerini örten örgüden bir parça ile saçlarına taktığı kartal tüyü dışında çıplaktı. Günlerdir görmediği parlak güneş ışığından gözlerini koruyabilmek için bir eliyle yüzünü örtüyordu.

“Bu, o!” diye yakınımda fısıldadığını duydum Doktor’un. “Onu, muazzam yapısından ve çenesindeki yara izinden tanıdım!”

Böyle diyerek elini Kızılderili adama uzatmış halde ileriye doğru ağır adımlarla yürümeye başladı. Çok geçmeden Kızılderili gözlerini eliyle örtmeyi bıraktı. Yüzüne baktığımda gözlerindeki o pırıltıyı gördüm. Meraklı, içe işleyen keskinlikteki bakışı... Bir kartalın gözleri gibiydi gözleri, ama daha sevecen ve tatlı bir bakıştı onunki... Sağ kolunu yavaşça kaldırarak Doktor’un ona uzanmış havada bekleyen elini tuttu. Kolu dışındaki her yeri hâlâ bir heykel gibi hareketsizdi. O, muhteşem bir andı. Polinezya, bilgiç ve tatmin olmuş bir edayla başını salladı. Bu arada, Bumpo’nun içli burun çekişlerini duyuyordum.

Sonra Doktor, Uzun Ok’la konuşmaya çalıştı. Ama Kızılderili tek kelime bile İngilizce bilmiyordu tabii ki ve Doktor da Kızılderili dilinden zerre kadar anlamıyordu. Sonra şaşkın bakışlarımın arasında Doktor onunla farklı farklı hayvan dilleriyle konuşmaya çalıştı.

“Nasılsınız?” diye köpek-dilinde sordu; “Sizi gördüğüme çok memnun oldum,” dedi at-işaret dilinde; “Ne kadar zaman burada mahsur kaldınız?” dedi ge-yik-dilinde. Kızılderili hâlâ hiçbir hareket yapmaksızın karşısında duruyordu, dümdüz ve kaskatı bir haldeydi. Tek kelime bile anlamıyordu.